

„Naaber, tulge ligi, Rootsilane on seal, tuleb oma hoost tagasi pärima.“ Roh, nüüd oleksite teie pidand möldrit nägema, kõik tema ihu hakkas väriseb nagu haawaleht, ütles segase healega: „Mis narri tembud need on!“ Kui ta wäljatuli ja furnuteha nägi, ei olnud tema endisest ehmatamisest märki enam tunda, astus julgeste ligemale, ütles siis: „wist waenlased teda tee peal tabasid ja tapsid.“ Aga minu mees wangutas pead, ütles: „Kes teab, kas asi nii võib olla, mil kombel sai tema siis jameauku, mis hoopis teest kõrwale weskki taga on, pealegi ei leidnud meie kuskilt poolt kabja jälgi olemast.“

„Mis mul sellega asja,“ kisendas mölder, „minu süda ei tea süüst midagi, ehk tahate teie mind koguni tema tapjaks nimetada?“

Sel ajal oli hoopis waene lugu meie maal. Pitka sõaga olid kõik jumalikud seadmised ja ilmlikud seadused üsna segamine läinud, ei küsitud enam selle järel, mis õigus ja kohus oli, igaüks tegi, mis ise tahtis, ja ülemate mõök seisid tupes. Se-

pärast sai tapetud Rootsimees mahamaetud, ilma et koer oleks tema järele haakund, ehk küll kõik külarahwas möldrit pidas tapjaks.

Ei sünni küll mitte elajat ja inimest ühte arvata, aga imekspanemise väärt asi ta on ikka, et loomal mõnikord üsna inimese mõistus ja tarkus näib olema. Mölder pidas Rootsihoost omale, sest et ta üks fena ja rammus loom oli, kel pealegi muud peremeest ei olnud. Ta pani teda wangkrite ja enamiste hobune ei pannud vastu, aga mõnikord läks nagu hulluks, möllas, püüdis meest kabjaga lüa, ehk, kui ta julges ligemale tulla, koguni ammustada, otse kui tahaks teda wägise tappa. Üksford tahtis mölder tema rakkesse panna, mina seisin just ukse al. Loomal jälle oma wihatuju, hakkas nõnda hullama ja lööma, et hirm tuli pealt nähes. Mölder, hal wat seljas, lõi hoost teibaga ja kisendas: „Dot, vot“, sina päris raibe, küll ma sulle näitan wigurid tegema!“

„Taadikene,“ palus tema tütar siis üle ukse, „ära pekka looma nii hirmaste, wõta paremine hal kuub seljast maha, külap siis